

17de vergadering

Woensdag 3 november 1999

Aanvang 10.15 uur

Voorzitter: Van Nieuwenhoven

Tegenwoordig zijn 123 leden, te weten:

Van den Akker, Albayrak, Apostolou, Van Ardenne-van der Hoeven, Arib, Atsma, Augusteijn-Esser, Van Baalen, Balemans, Balkenende, Barth, Van Beek, Van den Berg, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Van Blerck-Woerdman, Blok, De Boer, Van Bommel, Bos, Brood, Buijs, Bussemaker, Van de Camp, Cherribi, De Cloe, Cornielje, Crone, Dankers, Dijkma, Dijkstal, Dittrich, Van den Doel, Duijkers, Duivesteijn, Eurlings, Feenstra, Geluk, Van Gent, Van Gijzel, Giskes, De Haan, Halsema, Van Heemst, Hermann, Herrebrugh, Hessing, Van der Hoek, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, Kalsbeek, Kamp, Kant, Karimi, Klein Molekamp, Van der Knaap, Kortram, Kuijper, Lambrechts, Leers, Luchtenveld, E. Meijer, Th.A.M. Meijer, Melkert, Middel, Van Middelkoop, Mosterd, Nicolaï, Niederer, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oplaat, Oudkerk, Van Oven, Passtoors, Patijn, Poppe, Rabbae, Ravestein, Reitsma, Remak, Van 't Riet, Rijpstra, Rosenmüller, Ross-van Dorp, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schutte, Spoelman, Van der Staaij, Van der Steenhoven, Stellingwerf, Stroeken, Terpstra, Timmermans, Udo, Valk, Te Veldhuis, Vendrik, Verbugt, Verburg, Verhagen, Van der Vlies, Voorhoeve, O.P.G. Vos, Voûte-Droste, De Vries, Waalkens, Wagenaar, Van Walsem, Weekers, Weisglas, Van Wijmen, Wijn, Wilders, De Wit, Witteveen-Hevinga, Van Zijl en Van Zuijlen,

en de heren Korthals, minister van Justitie, mevrouw Netelenbos,

minister van Verkeer en Waterstaat, de heer Cohen, staatssecretaris van Justitie, en mevrouw De Vries, staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Van der Vlies, wegens bezigheden elders, alleen voor de ochtend- en avondvergadering;

Van Oven, wegens verblijf buitenslands, alleen voor de middag- en avondvergadering;

Waalkens en Van Zijl, wegens bezigheden elders;

Örgü, wegens ziekte.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 2000 (26800-VI).

(Zie vergadering van 2 november 1999.)

De algemene beraadslaging wordt hervat.

De heer **De Wit** (SP): Voorzitter! Op 5 januari van dit jaar verscheen in Trouw het resultaat van een Nipo-enquête naar het vertrouwen

van de burgers in de rechtsstaat. De uitslag van die enquête schokte politiek en burgerij. Onder de titel "De staat van het recht" toonde het onderzoek aan dat de burger zich onveilig voelt op straat, een tanend vertrouwen heeft in de rechtsstaat en het idee heeft, dat de politiek te weinig kan en doet en te weinig grip heeft op de criminaliteit. Acht op de tien Nederlanders geloven in klassenjustitie. In een reactie daarop gaf de minister aan dat het wantrouwen zorgelijk is en dat het de taak van de regering is het vertrouwen in de strafrechtspleging te herstellen. De vraag is dan ook gewettigd of dat intussen al geslaagd is.

In de justitiebegroting voor het komende jaar worden de nodige passages gewijd aan de veiligheid. Tot mijn verbazing hanteert de regering daar opnieuw het uitgangspunt handhaving naar behoefte. Het staat op bladzijde 15. De verantwoordelijkheid voor de veiligheid dient bij de burger zelf te liggen. "Burgers en organisaties dienen in de eerste plaats zelf preventieve maatregelen te nemen waarbij de overheid ze hooguit dient te steunen." Maar hoeveel mensen kunnen zelf preventieve handelingen verrichten en voor zich zelf opkomen? Zeker, een aantal mensen lukt dat. Vele burgers die niet of in mindere mate voor zich zelf op kunnen komen zullen het slachtoffer worden van deze vorm van gedwongen individualisering. Ik denk aan ouderen, bewoners van achterstandswijken en bewoners in dorpjes op het platteland waar niet eens politie meer is. Het veiligheidsgevoel van de gemiddelde burger is dus zoek, maar wel ongelijk zoek. Wijken met problemen, een hoge werkloosheid, armoede, verpaupering, drugshandel en onvoldoende voorzieningen zijn